



JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 13. januar 2012  
Kontor: Formueretskontoret  
Sagsbeh: Mie Vinkel Sørensen  
Sagsnr.: 2011-7011-0001  
Dok.: 256910256910

## REDEGØRELSE

### om lovovervågning af lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkurs- loven og andre love (virksomhedspant)

#### 1. Baggrund

Den 1. januar 2006 trådte nye regler om virksomhedspant i kraft, jf. lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (virksomhedspant). Reglerne blev udformet på grundlag af forslag fra udvalget om virksomhedspant i betænkning nr. 1459/2005 (herefter ”betænkningen”).

I forbindelse med justitsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 18 af 6. juni 2006 fra Folketingets Retsudvalg om lovforslaget (L 162) udtalte justitsministeren, at loven ville blive undergivet lovovervågning, således at Justitsministeriet senest 3 år efter dens ikrafttræden skulle fremlægge en redegørelse for Folketinget om lovens generelle virkninger for de almindelige kreditorer og for erhvervsvirksomhedernes finansieringsmuligheder.

Den 29. januar 2009 afgav Justitsministeriet en redegørelse til Folketingets Retsudvalg om lovovervågning af reglerne om virksomhedspant. Af redegørelsens konklusion fremgår bl.a., at virksomhedspanteordningen endnu ikke havde opnået den forventede faktiske udbredelse. Endvidere fremgår det, at indførelsen af virksomhedspant og fordringspant på baggrund af de modtagne hørings svar syntes at have haft en positiv virkning for nogle erhvervsdrivendes finansieringsmuligheder, men at der dog ikke forelå sikre

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

Telefon 7226 8400  
Telefax 3393 3510

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)

oplysninger herom. Hvad angår ordningens virkninger for de almindelige kreditorer, forelå der ikke de fornødne oplysninger om skifteretternes behandling af konkursboer, hvor der havde været virksomhedspant eller fordringspant.

På den baggrund fandt Justitsministeriet, at lov om virksomhedspant fortsat burde være undergivet lovoverovervågning, således at Justitsministeriet senest den 1. januar 2012 fremlægger en yderligere redegørelse for Folketinget om lovens generelle virkninger for de almindelige kreditorer og for erhvervsvirksomhedernes finansieringsmuligheder.

Justitsministeriet har på den baggrund udarbejdet denne redegørelse.

## **2. Høring over lovens generelle virkninger**

### **2.1. Hørte organisationer og myndigheder**

Justitsministeriet har til brug for udarbejdelsen af denne redegørelse anmodet om oplysninger fra følgende myndigheder og organisationer:

**Advokatrådet, Danske Advokater, Dansk Automobilforhandler Forening, Dansk Erhverv, Dansk Revisorforening, DI, Dansk Mode & Textil, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Finans og Leasing, Finansrådet, Håndværksrådet, Kuratorforeningen, Lønmodtagernes Garantifond, Rigsadvokaten og SKAT.**

Justitsministeriet har endvidere modtaget oplysninger fra **Danske Insolvensadvokater.**

**Danske Advokater** har meddelt, at foreningen ved sin besvarelse har inddraget **Danske Insolvensadvokater** og **Danske Inkassoadvokater.**

### **2.2. Den faktiske udbredelse af ordningen**

#### **2.2.1. Generelt om ordningens faktiske udbredelse**

Da udvalget om virksomhedspant vurderede de økonomiske konsekvenser ved indførelsen af ordningen, blev det antaget, at omkring 30 pct. af virksomhedernes varelagre, immaterielle rettigheder og kundetilgodehavender på sigt ville blive omfattet af virksomhedspant, jf. betænkningen side 238.

Denne forventning byggede bl.a. på erfaringerne ved indførelsen af virksomhedspant i Sverige og oplysninger fra Finansrådet.

Med henblik på at belyse den faktiske udbredelse af ordningen har Justitsministeriet anmodet **Domstolsstyrelsen** om at oplyse antallet af tinglyste negativerklæringer, jf. tinglysningslovens § 43, stk. 2 (og pkt. 2.2.3 nedenfor), og antallet af tinglyste dokumenter om henholdsvis virksomhedspant og fordringspant samt værdien heraf i perioden fra den 1. juli 2008 til den 30. juni 2011.

**Domstolsstyrelsen** har i den forbindelse oplyst, at der i den pågældende periode er tinglyst (i parentes angives de tilsvarende tal for perioden 1. januar 2006 til 30. juni 2008):

Virksomhedspant	17.310 stk. (10.214 stk.)
Fordringspant	2.140 stk. (1.710 stk.)
Negativerklæringer	3.828 stk. (5.146 stk.)

**Domstolsstyrelsen** har samtidig oplyst, at der primo december 2011 i alt er tinglyst:

Virksomhedspant	19.506 stk. for i alt 55.218.410.209 kr.
Fordringspant	3.523 stk. for i alt 5.361.490.010 kr.

Da udvalget om virksomhedspant vurderede de økonomiske konsekvenser ved indførelsen af ordningen, opgjorde udvalget virksomhedernes samlede aktiver for 2001 på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik om immaterielle anlægsaktiver, varelagre og tilgodehavender fra salg, jf. betænkningen side 234. Værdien af de tilsvarende aktiver kan i 2009 opgøres til i alt ca. 661 mia. kr., jf. Danmarks Statistik, Regnskabsstatistik 2009, private byerhverv. Det skal dog bemærkes, at Danmark Statistiks opgørelser ikke er fordelt på nøjagtig samme brancher som i 2001.

Som det fremgår af oplysningerne fra Domstolsstyrelsen, er der primo december 2011 tinglyst virksomhedspant og fordringspant til en samlet værdi af ca. 61 mia. kr. svarende til ca. 9 pct. af virksomhedernes relevante aktiver.

I redegørelsen fra 2009 opgjorde Justitsministeriet udbredelsesgraden til ca. 4 pct., idet der frem til den 1. juli 2008 var tinglyst virksomhedspant og fordringspant til en samlet værdi af ca. 26 mia. kr., og ifølge oplysninger fra Domstolsstyrelsen var der dengang stort set ikke sket aflysninger af virksomhedspant siden ordningens indførelse.

**Håndværksrådet** har i september 2011 foretaget en medlemsundersøgelse, hvor 726 virksomheder bl.a. har svaret på spørgsmål om deres brug af virksomhedspanteordningen. 44 ud af de 726 adspurgte virksomheder oplyser at have gjort brug af virksomhedspanteordningen.

Ligeledes har **DI** til brug for sit høringssvar foretaget en medlemsundersøgelse, hvor 182 mindre og mellemstore virksomheder bl.a. har svaret på spørgsmål om deres brug af virksomhedspanteordningen. Undersøgelsen viser, at hver fjerde adspurgte virksomhed har gjort brug af virksomhedspanteordningen.

**FSR – danske revisorer** har i september 2011 foretaget en medlemsundersøgelse, hvor i alt 203 medlemmer har svaret på spørgsmål om bl.a. brugen af virksomhedspanteordningen. Det fremgår af undersøgelsen, at 45 pct. af de adspurgte revisorer i stort omfang oplever, at virksomheder gør brug af virksomheds- og fordringspant. Herudover oplever 43 pct. i mindre omfang, at virksomheder gør brug af ordningen. De resterende 12 pct. svarede, at de slet ikke oplever, at virksomheder gør brug af ordningen, eller at de ikke ved det.

**Lønmodtagernes Garantifond** oplyser, at det er dens erfaring, at der er sket en øget anvendelse af virksomhedspanteordningen også i mindre virksomheder.

Det er **Danske Advokaters** opfattelse, at reglerne om virksomhedspant især har vundet udbredelse fra efteråret 2008 under indtryk af finanskrisen. Endvidere er det vurderingen, at der findes virksomhedspant i en meget stor del af virksomhederne, selv i relativt små virksomheder.

### **2.2.2. Virksomhedspant og fordringspant**

Da ordningen blev vedtaget, forventede man, at navnlig pengeinstitutterne ville blive bedre stillet som følge af indførelsen af virksomhedspant, jf. betænkningen side 231. De modtagne høringssvar bekræfter, at virksomhedspant og fordringspant overvejende anvendes af pengeinstitutter.

**Advokatrådet** har ikke ændret opfattelse siden Justitsministeriets høring til brug for redegørelsen i 2009. Således finder Advokatrådet fortsat, at virksomhedspant og fordringspant i det væsentligste anvendes af pengeinstitutter og kun i meget begrænset omfang af andre end de finansielle kreditorer.

Det er **Danske Advokaters** vurdering, at virksomhedspant navnlig er blevet anvendt fra efteråret 2008, og at dette skyldes finanskrisen. Det er foreningens erfaring, at mange pengeinstitutter i denne periode har anmodet låntagerne om yderligere sikkerhedsstillelse i form af virksomhedspant for allerede eksisterende engagementer.

**Finansrådet** oplyser, at det er rådets erfaring, at pengeinstitutter anvender virksomhedspant, hvorimod anvendelsen af fordringspant sker i mindre omfang. Endvidere anfører Finansrådet, at anvendelsen af både virksomhedspant og fordringspant sker på mange forskellige måder.

**Finans og Leasing** anfører, at der ikke er sket ændringer i medlemmernes oplevelse af virksomhedspantreglerne siden redegørelsen i 2009. Således anvender finansieringsselskaberne kun yderst sjældent virksomhedspant eller fordringspant.

På debitorsiden tegner der sig – ligesom i redegørelsen fra 2009 – et mindre skarpt billede af, hvem der benytter sig af ordningen. I forbindelse med udvalgsarbejdet oplyste Finansrådet, at virksomhedspant ville have størst betydning for de virksomheder, som har store værdier bundet i de aktivtyper, der kan indgå i et virksomhedspant (eksempelvis varelagre og kundetilgodehavender), jf. betænkningen, side 258.

**Danske Advokater** anfører som nævnt ovenfor, at virksomhedspant efter foreningens vurdering findes i en meget stor del af virksomhederne, og at selv relativt små virksomheder anvender virksomhedspant.

**Dansk Automobilforhandler Forening** oplyser – ligesom i 2009 – at brugen af virksomhedspant formentlig er meget lidt udbredt hos nybilforhandlere.

### **2.2.3. Negativerklæringer**

En negativerklæring er et dokument, hvori en aftalepart forpligter sig til ikke at pantsætte sine aktiver uden samtykke fra den anden aftalepart. Med loven om virksomhedspant blev der tilvejebragt hjemmel til at tinglyse negativerklæringer i personbogen, jf. tinglysningslovens § 43, stk. 2. Formålet hermed var at sikre en vis finansieringsmæssig fleksibilitet i ordningen, jf. betænkningen side 209.

Tinglysning af negativklæringer anvendes som beskyttelse mod potentielle virksomheds- og fordringspanthavere og kan således f.eks. bruges til at hindre tinglysning af virksomhedspant i varelagre eller i kundetilgodehavender. Da pengeinstitutterne i vidt omfang selv optræder som virksomheds- eller fordringspanthaver, anvendes negativklæringer hovedsageligt af finansieringsselskaberne, hvilket også afspejler sig i høringssvarene.

**Finans og Leasing** oplyser, at finansieringsselskaberne benytter sig af adgangen til at tinglyse negativklæringer.

**Finansrådet** anfører, at det er rådets erfaring, at pengeinstitutter kun i mindre omfang benytter sig af tinglysning af negativklæringer.

**Dansk Automobilforhandler Forening** oplyser – ligesom i 2009 – at mange nybilforhandlere stilles over for krav fra deres leverandører om at tinglyse negativklæringer i personbogen som beskyttelse mod potentielle virksomheds- og fordringspanthavere.

### **2.3. Lovens generelle virkninger for de almindelige kreditorer**

#### **2.3.1. Generelt**

Da loven blev vedtaget, forventedes det, at den bedre sikkerhed for långiver, som får stillet virksomhedspant, ville indebære, at andre, usikrede kreditorer, f.eks. vareleverandører, Lønmodtagernes Garantifond og SKAT, ville blive stillet ringere og risikere at få et større dividendetab under en eventuel konkurs, jf. Folketingstidende 2004-05, 2. samling, Tillæg A, side 7394.

**Advokatrådet** anfører – ligesom i 2009 – at det er rådets opfattelse, at indførelsen af reglerne om virksomhedspant og fordringspant har indebåret en reduktion af den dividende, der udloddes i konkursboer, og at der i større omfang end før reglernes indførelse ikke udloddes dividende til simple kreditorer i henhold til konkurslovens § 97.

**Danske Advokater** finder, at reglerne om virksomhedspant og fordringspant har medført en betydelig forringelse af de almindelige kreditorers stilling.

**Lønmodtagernes Garantifond** oplyser, at garantifonden har registreret en nedgang i dividende procenten, som efter garantifondens opfattelse formentlig skyldes indførelsen af reglerne om virksomhedspant. Garantifon-

den påpeger dog samtidig, at dividendeudlodning kan ske 3 til 5 år, efter at et konkursdekret afsiges.

**SKAT** oplyser, at SKAT generelt har gode erfaringer med udlæg i aktiver omfattet af et virksomhedspant, idet underretning til panthaver (oftest en bank) i mange tilfælde medfører, at restancen til SKAT betales. Det fremgår ikke af SKATs høringssvar, om indførelsen af virksomhedspanteordningen har medført et fald i dividendeindtægter i tilfælde af virksomhedspantsætters konkurs.

Med henblik på nærmere at belyse virkningen for de almindelige kreditorer har Justitsministeriet anmodet Domstolsstyrelsen om at indhente oplysninger om skifteretternes behandling af konkursboer, hvor der har været virksomhedspant eller fordringspant.

**Domstolsstyrelsen** har ved hjælp af et spørgeskema indhentet oplysninger fra skifteretterne om behandlingen af konkursboer i perioden fra den 1. juli 2009 til den 30. juni 2011, hvor der har været virksomhedspant eller fordringspant. Domstolsstyrelsen har i den anledning indsendt 1.013 udfyldte spørgeskemaer til Justitsministeriet.

Det fremgår af de udfyldte spørgeskemaer, at der i indsamlingsperioden ikke var nogen dividende til de simple kreditorer i 395 ud af de 428 sager, hvor der foreligger oplysninger om dividenden.

### **2.3.2. Omstødelse af udlæg i genstande omfattet af virksomhedspant**

**SKAT** oplyser, at SKAT siden høringen til brug for redegørelsen i 2009 har oplevet en stigning i antallet af udlæg i aktiver omfattet af virksomhedspant eller fordringspant. SKAT anfører dog samtidig, at antallet af udlæg pr. år er stabilt for 2009 og 2010, og det forventes tillige at være tilfældet for så vidt angår 2011. Endvidere anfører SKAT, at antallet af udlæg i aktiver omfattet af virksomhedspant og fordringspant ud fra en geografisk betragtning er klart dominerende vest for Storebælt.

Det fremgår af spørgeskemaerne fra **Domstolsstyrelsen**, at der i indsamlingsperioden alene i 9 konkursboer i medfør af konkurslovens § 71, stk. 1 (om omstødelse af udlæg, der er foretaget senere end 3 måneder før fristdagen), er sket omstødelse af udlæg i genstande omfattet af virksomhedspantet. Kun i få tilfælde er der foretaget udlæg i genstande omfattet af virksomhedspantet, hvor der ikke er sket omstødelse af udlægget. I langt

hovedparten af konkursboerne har der således ikke på konkurstidspunktet været udlæg i genstande omfattet af virksomhedspantet.

### **2.3.3. Virksomhedspant eller fordringspant, der er stillet til fordel for skyldnerens eller pantsætterens nærtstående**

Det var udvalgets opfattelse, at en ordning med virksomhedspant ville kunne indebære en risiko for misbrug af pantsætningen i tilfælde, hvor parterne er nærtstående, jf. betænkningen side 147f. Der kan derfor ikke stilles virksomheds- eller fordringspant til fordel for skyldnerens eller pantsætterens nærtstående, jf. tinglysningslovens § 47 e, stk. 1.

Det fremgår af spørgeskemaerne fra **Domstolsstyrelsen**, at der i kun 2 sager er rejst spørgsmål om, at et virksomhedspant eller fordringspant er uden retsvirkning som følge af tinglysningslovens § 47 e, stk. 1, om pantsætning til fordel for nærtstående.

### **2.3.4. Udgifter til bobehandling**

Da udvalget om virksomhedspant overvejede de konkursretlige konsekvenser af ordningen, var det bl.a. opfattelsen, at indførelse af virksomhedspanteordningen ville kunne medføre øget risiko for, at insolvente virksomheder ikke ville blive undergivet en egentlig bobehandling, idet der formentlig ikke ville være tilstrækkelige midler i boet til at dække omkostningerne herved, jf. betænkningen side 191. Derfor blev der ved udformningen af ordningen lagt vægt på at sikre, at der i kraft af virksomhedspantthaverens hæftelse for boomkostningerne, jf. konkurslovens § 27, er tilstrækkelige midler til at foretage en forsvarlig bobehandling.

**Advokatrådet** anfører – ligesom i 2009 – at antallet af boer, der afsluttes i medfør af konkurslovens § 143 (fordi der ikke er midler i boet ud over, hvad der medgår til dækning af omkostningerne), er større end før indførelsen af virksomhedspant.

Det fremgår af spørgeskemaerne fra **Domstolsstyrelsen**, at der i 193 sager er blevet krævet sikkerhedsstillelse af simple kreditorer, der har indgivet konkursbegæring.

Ud af de 193 sager har skifteretterne i 7 tilfælde vurderet, at sikkerhedsstillelsen var højere, end hvis der ikke havde været virksomhedspant i boet, mens den i 75 tilfælde vurderes at have været lavere, end hvis der ikke havde været virksomhedspant.



Endvidere fremgår det, at virksomhedspanthaver(e) i 241 sager er blevet afkrævet den subsidiære hæftelse for boomkostningerne og i 225 sager sikkerhedsstillelse for hæftelsen. I hovedparten af de sager, hvor virksomhedspanthaver(e) er blevet afkrævet sikkerhedsstillelse, har sikkerhedsstillelsen været på 50.000 kr.

**Lønmodtagernes Garantifond** oplyser, at garantifonden modtager et øget antal begæringer om sikkerhedsstillelse for boets omkostninger til førelse af omstødsessager, idet boet ikke længere har midler hertil.

### **2.3.5. Misbrug**

I forbindelse med lovens vedtagelse var man opmærksom på, at virksomhedspantetets flydende karakter kunne øge risikoen for misbrug, f.eks. ved at aktiver uberettiget bliver udskilt af pantet, eller ved at aktiver uberettiget bliver bragt i ly af virksomhedspantet.

Det er **Advokatrådets** opfattelse, at de begrænsede midler til at udføre bo-behandling betyder, at eventuelle strafbare forhold i konkursboer med virksomhedspant og fordringspant ikke bliver afdækket. På den baggrund er det Advokatrådets vurdering, at reglerne om virksomhedspant formentlig har medført, at der er indledt færre straffesager om skyldnersvig i sådanne konkursboer.

Herudover anfører Advokatrådet, at de begrænsede midler i konkursboer i vidt omfang også har forhindret en afdækning af eventuelle omstødelige dispositioner eller et eventuelt ledelsesansvar.

For så vidt angår de helt små konkursboer, herunder navnlig de såkaldte tvangsopløsningsboer, anfører Advokatrådet, at indførelsen af virksomhedspanthavers subsidiære sikkerhedsstillelse i et vist omfang har medført, at der i sådanne konkursboer nu oftere er flere midler til at afdække omstødelige dispositioner og strafbare forhold.

**Danske Advokater** har ikke kendskab til sager, hvor en skyldner (virksomhedspantsætter) har begået skyldnersvig mod virksomhedspanthaver. Danske Advokater tilslutter sig imidlertid Advokatrådets opfattelse af, at de begrænsede midler til at gennemføre undersøgelser af konkursboer med virksomhedspant eller fordringspant gør det vanskeligere at afdække eventuelle strafbare forhold.

**Rigsadvokaten** har oplyst, at der i perioden fra den 1. juli 2008 til den 30. juni 2011 har været tre sager, hvor der er indgivet anmeldelse om skyldnersvig i form af krænkelse af et virksomhedspant. To sager er afgjort med påtaleopgivelse eller påtalebegrænsning, idet det ikke skønnedes muligt at bevise et strafbart forhold i form af krænkelse af virksomhedspantet. Én sag er fortsat under efterforskning.

**Rigsadvokaten** har desuden oplyst, at der i den pågældende periode endvidere er indgivet én anmeldelse om bedrageri i form af stiftelse af et fordringspant, selv om fordringerne allerede var omfattet af et virksomhedspant. Der er rejst tiltale i sagen, som endnu ikke er afgjort af byretten.

#### **2.4. Lovens generelle virkninger for de erhvervsdrivendes finansieringsmuligheder**

Reglerne om virksomhedspant og fordringspant indebærer nye muligheder for at anvende erhvervsaktiver som grundlag for låntagning med henblik på at give erhvervslivet flere og mere fleksible finansieringsmuligheder. Da loven blev vedtaget forventedes det, at muligheden for at give kreditor større sikkerhed for lånet generelt ville medføre en bedre og billigere finansiering for erhvervsdrivende, jf. Folketingstidende 2004-05, 2. samling, Tillæg A, side 7394.

Det er **Danske Advokaters** opfattelse, at virksomhederne ikke har fået adgang til billigere og bedre finansiering som følge af indførelsen af reglerne om virksomhedspant og fordringspant.

Ifølge **Finansrådet** har ordningen medført, at der er blevet ydet kreditter, som ellers ikke ville være blevet ydet, og kreditgivningen er i flere tilfælde sket på mere fordelagtige vilkår. Endvidere er det Finansrådets erfaring, at låntagere bruger virksomhedspant og fordringspant som forhandlingselement til at opnå bedre lånevilkår i deres pengeinstitut.

**Dansk Mode & Textil** anfører, at mange virksomheder oplever, at banker kræver virksomhedspant som en supplerende sikkerhed, der reelt ikke giver virksomhederne bedre finansieringsmuligheder.

I **Håndværksrådets** medlemsundersøgelse har 726 virksomheder bl.a. svaret på spørgsmål om virksomhedspanteordningens betydning for lånevilkårene. Ud af de 44 virksomheder, som havde optaget lån mod sikkerhed i virksomhedspant, finder 14, at muligheden for at stille sikkerhed i form af virksomhedspant har givet dem bedre lånevilkår, end de ellers ville

have fået. 23 virksomheder finder, at lånevilkårene ikke er blevet forbedret, mens 7 ikke ved, om vilkårene er forbedret, eller ikke har besvaret spørgsmålet.

Medlemsundersøgelsen tyder efter Håndværksrådets opfattelse på, at hovedparten af virksomhederne oplever, at ordningen ikke har bevirket en forbedring af deres lånevilkår, men har givet bankerne endnu et instrument til at "holde fast i kunden". Håndværksrådet peger dog samtidig på, at der siden 2006, hvor reglerne om virksomhedspant trådte i kraft, generelt er sket et markant skifte i specielt de små og mellemstore virksomheders finansieringsmuligheder, og at undersøgelsens resultater skal ses i lyset heraf.

Blandt de virksomheder, som ifølge **DI's** medlemsundersøgelse har optaget lån mod sikkerhed i et virksomhedspant, vurderer lidt over halvdelen, at virksomhedspantet ikke har ført til nogen reel forbedring for virksomheden.

Ifølge mere end 50 pct. af de adspurgte revisorer i **FSR – danske revisorer's** medlemsundersøgelse har brugen af virksomhedspant og fordringspant haft en positiv effekt på virksomhedernes finansieringsmuligheder, mens 34,5 pct. mener, at ordningen ikke har haft betydning for virksomhedernes finansieringsmuligheder. Godt 44 pct. af de adspurgte revisorer anfører, at de kender til tilfælde, hvor brugen af virksomhedspant eller fordringspant har været medvirkende til at undgå konkurs blandt virksomheder. **FSR – danske revisorer** vurderer på denne baggrund, at virksomhedspantreglerne vil understøtte de nye regler om rekonstruktion, der trådte i kraft den 1. april 2011.

Endvidere fremgår det af **FSR – danske revisorer's** medlemsundersøgelse, at 40 pct. af de adspurgte revisorer oplever, at banken får virksomhedspant i forbindelse med genforhandling af et eksisterende engagement, mens lidt over 30 pct. anfører, at virksomhedspant er blevet stillet i forbindelse med en udvidelse af den eksisterende kredit. 15 pct. af de adspurgte oplyser, at virksomhedspant er blevet givet i forbindelse med etablering af ny kreditfacilitet med eksisterende bankforbindelse. Kun 5 pct. oplever, at banken får virksomhedspant i forbindelse med oprettelse af ny kredit hos en ny bankforbindelse.

## 2.5. Forslag til ændringer af ordningen

**Danske Advokater** foreslår, at den beløbsmæssige grænse på 50.000 kr. i konkurslovens § 27, stk. 4 og 5, vedrørende virksomhedspanthaverens sikkerhedsstillelse for omkostningerne ved boets behandling ophæves eller markant forhøjes. Danske Advokater begrundes forslaget med, at beløbet er utilstrækkeligt til at gennemføre de nødvendige undersøgelser i konkursboet.

Danske Advokater foreslår desuden, at der indføres regler om objektive tiltrædelseskriterier (flagningsregel) for virksomhedspanthaver, dvs. regler om, hvornår panthaveren skal anses for at have søgt fyldestgørelse i sit pant. Forslaget er navnlig begrundet med, at virksomhedspanthaver har mulighed for spekulativ adfærd på bekostning af andre kreditorer, når det er vanskeligt at afgøre, om virksomhedspanthaver har tiltrådt virksomhedspantet.

Endvidere foreslår Danske Advokater, at der indføres en pligt til at anvende en autoritativ vurdering eller afhændelsesmåde, der sikrer realisation af pantet til markedsværdi. Begrundelsen for forslaget er, at en virksomhedspanthaver, som kun har interesse i hurtig at få afdækket sit engagement, vil være tilbøjelig til at sælge pantet til "spotpris" med den konsekvens, at en eventuel friværdi går tabt for de andre, usikrede kreditorer. I tilknytning hertil foreslår foreningen, at der indføres en bevisbyrde-regel, hvorefter virksomhedspanthaver har bevisbyrden for forsvarligt salg og værdisætning.

Endelig anfører Danske Advokater, at det kan overvejes at ophæve forbuddet i tinglysningslovens § 47 c, stk. 2, 2. pkt., mod at overdrage et skadesløsbrev. Begrundelsen for forslaget er, at der efter indførelsen af digital tinglysning og kravet om tinglysning af overdragelser af pantebreve ikke længere er nogen risiko for utinglyste overdragelser af virksomhedspantebreve.

**Danske Insolvensadvokater** foreslår, at brugen af skadesløsbreve afløses af ejerpantebreve. Forslaget er bl.a. begrundet med, at anvendelsen af skadesløsbreve er uhensigtsmæssig, fordi de ikke kan overdrages, og fordi de ikke kan pantsættes til anden side for så vidt angår den del af pantebrevet, som er uudnyttet. Endvidere anføres det, at digitaliseringen af tinglysningssystemet, herunder indførelsen af tinglysning som sikringsakt for un-

derpant i ejerpantebreve, gør ejerpantebrevet til et bedre egnet instrument i forbindelse med virksomhedspant.

**Dansk Automobilforhandler Forening, DI og Finans og Leasing** foreslår, at ordningen med virksomhedspant udvides til også at omfatte motor-køretøjer mv., der er eller har været indregistreret. Foreningerne begrundes forslaget med hensynet til en billigere finansiering af brugtillagre.

**FSR – danske revisorer** er ligeledes positive over for en udvidelse af ordningen til også at omfatte motorkøretøjer mv., der er eller har været indregistreret, men foreslår, at virksomhedspant i givet fald altid skal respektere en pantsætning i bilbogen uanset tidspunktet for tinglysning i bilbogen.

**DI og Finans og Leasing** foreslår, at der skal kunne gives virksomhedspant i skyldneres beholdning af biler af et bestemt mærke. Forslaget er begrundet med, at en nybilforhandler, der forhandler flere bilmærker, af hensyn til en hensigtsmæssig finansiering har behov for at kunne virksomhedspantsætte de enkelte bilmærker i forhold til hver af sine leverandører.

**Finans og Leasing** foreslår desuden, at fordringer skal kunne udskilles af virksomhedspantet ifølge regelmæssig drift. Forslaget er begrundet med, at der ikke bør være nogen forskel på, om virksomhedspantsætter sælger en vare kontant (hvor betalingen udgår af virksomhedspantet) eller på kredit (hvor fordringen omfattes af virksomhedspantet). Det anføres i den sammenhæng, at det vil smidiggøre processen for den alternative financier i forbindelse med f.eks. leasing eller factoring, hvis denne ikke skal indhente virksomhedspanthavers samtykke i form af et pantefrafald for at kunne købe fordringen.

**Finans og Leasing** foreslår, at aktiver skal være omfattet af virksomhedspantet, når de er leveret til virksomheden, således at pantsætter har mulighed for i tidsrummet efter aftaleindgåelsen, men før leveringen at vælge en anden finansieringsform. Som begrundelse for forslaget anfører foreningen, at mange virksomheder er ”meget ivrige” med at indgå købsaftaler uden nærmere at have overvejet, hvordan de ønsker at finansiere aktivet. Når virksomhederne efter købsaftalens indgåelse således ønsker aktivet finansieret via f.eks. leasing, skal der indhentes et pantefrafald fra eventuel virksomhedspanthaver, hvilket i mange tilfælde kan være en omstændelig proces.

Endvidere foreslår **Finans og Leasing**, at der gives mulighed for at tinglyse en negativklæring i bilbogen. Forslaget er begrundet i, at der også bør være mulighed for at hindre individuel pantsætning af uindregistrerede motorkøretøjer mv., ligesom der er mulighed for ved at tinglyse en negativklæring i personbogen at hindre tinglysning af virksomhedspant i skyldnerens uindregistrerede motorkøretøjer mv.

Endelig foreslår **Finans og Leasing**, at det ved at slå op på CVR-nr. i personbogen skal være muligt at finde ud af, om en enkeltmandsvirksomhed har tinglyst virksomhedspant.

**Dansk Mode & Textil** foreslår en ændring af de ulovbestemte regler om konsignation, således at et ejendomsforbehold i varer bestemt til videresalg skal kunne opretholdes i forhold til køberen og dennes kreditorer samt andre aftaleerhververe end godtroende forbrugere. Ifølge Dansk Mode & Textils forslag stilles hverken krav om, at forhandleren løbende skal afregne med sælger i takt med videresalget, eller at sælger løbende skal føre kontrol hermed.

### **3. Justitsministeriets vurdering**

#### **3.1. Den faktiske udbredelse af ordningen**

Som det fremgår af pkt. 2.2 ovenfor, kan udbredelsesgraden af virksomhedspant og fordringspant opgøres til ca. 9 pct. af virksomhedernes relevante aktiver, hvilket er en stigning i forhold til 2009. Samtidig fremgår det af høringssvarene, at en ikke ubetydelig del af virksomhederne anvender virksomhedspant i større eller mindre omfang.

Uanset at udbredelsesgraden ligger under de oprindelige forventninger, er det på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse, at virksomhedspant nu indgår naturligt som et blandt flere finansieringsinstrumenter for virksomhederne, jf. herved også punkt 3.3 nedenfor.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at virksomhedspant og fordringspant – som forventet, jf. betænkningen side 231 – overvejende anvendes af pengeinstitutter til sikring af deres engagementer. Negativklæringer anvendes primært af finansieringsinstitutter som værn mod potentielle virksomheds- eller fordringspanthavere.

### 3.2. Lovens generelle virkninger for de almindelige kreditorer

Der foreligger ikke statistiske oplysninger om, hvorvidt virksomhedspanteordningen generelt set har medført et fald i dividenden, men der er dog visse indikationer på, at indførelsen af virksomhedspant – som forventet – har ført til en lavere dividende til de almindelige kreditorer. Der kan bl.a. henvises til oplysningerne fra **Lønmodtagernes Garantifond** og til høringssvarene fra **Advokatrådet** og **Danske Advokater**.

Ifølge høringssvarene fra **Advokatrådet** og **Lønmodtagernes Garantifond** er der nu generelt færre penge i boerne til at gennemføre undersøgelse af eventuelle omstødelige, erstatningspådragende eller strafbare forhold. Samtidig fremgår det dog af spørgeskemaundersøgelsen blandt skifteretterne, at der ganske vist har været behov for at gøre brug af virksomhedspantthavers subsidiære hæftelse for omkostningerne ved bobehandlingen i lidt over en fjerdedel af konkursboer med virksomhedspant, men at der i knap tre fjerdedele af disse konkursboer ikke har været behov for det.

### 3.3. Loven generelle virkninger for de erhvervsdrivendes finansieringsmuligheder

I forbindelse med lovens vedtagelse skønnede Finansrådet, at indførelsen af virksomhedspant generelt set ville kunne give sig udslag i en rentereduktion på i størrelsesorden 0,5 pct., jf. Folketingstidende 2004-05, 2. samling, Tillæg A, side 7395.

På det foreliggende grundlag er det ikke muligt at vurdere, hvorvidt indførelsen af virksomhedspant har haft den forventede renteeffekt.

På baggrund af de modtagne høringssvar synes der heller ikke at foreligge sikre oplysninger, som kan bekræfte, at indførelsen af virksomhedspant og fordringspant generelt set har haft en positiv virkning for de erhvervsdrivendes finansieringsmuligheder.

Ifølge høringssvarene fra **Finansrådet** og **FRS – danske revisorer**, dvs. de erhvervsdrivendes finansieringspartnere og økonomiske rådgivere, har virksomhedspanteordningen haft en positiv effekt på virksomhedernes finansieringsmuligheder. Samtidig fremgår det af høringssvarene fra **Håndværksrådet**, **DI**, **Danske Advokater** og **Dansk Mode & Textil**, at flertallet af virksomhederne oplever, at ordningen ikke har forbedret deres lånevilkår. Blandt de virksomheder, der har deltaget i DI's eller Håndværksrådets medlemsundersøgelse, og som har anvendt virksomhedspant, er det

dog et betydeligt mindretal – i størrelsesordenen 30-40 pct. – der har oplevet bedre finansieringsmuligheder i kraft af virksomhedspanteordningen.

### 3.4. Forslag til ændringer af ordningen

I det følgende kommenteres de forslag til ændringer af virksomhedspanteordningen, som er fremkommet i forbindelse med høringen, jf. pkt. 2.5 ovenfor.

Efter konkurslovens § 27, stk. 4 og 5, skal en virksomhedspanthaver i tilfælde af pantsætters konkurs stille en sikkerhed på 50.000 kr. for omkostningerne ved boets behandling. Denne sikkerhedsstillelse er subsidiær i forhold til konkursrekvirentens sikkerhedsstillelse efter konkurslovens § 27, stk. 1. Beløbsgrænsen på 50.000 kr. er fastsat under hensyn til, at det beløb, som virksomhedspanthaver indestår for, bør være højere end det beløb, der sædvanligvis afkræves konkursrekvirenten, idet den omstændighed, at der er virksomhedspant i skyldnerens aktiver, kan øge antallet af de forhold, der sædvanligvis bør undersøges under en bobehandling, jf. betænkningen side 194. I praksis fastsætter skifteretten som regel konkursrekvirentens sikkerhedsstillelse efter konkurslovens § 27, stk. 1, til 30.000 kr., og Justitsministeriet finder fortsat, at en beløbsgrænse på 50.000 kr. for virksomhedspanthavers sikkerhedsstillelse er passende. Justitsministeriet finder således ikke grundlag for at overveje at forhøje beløbsgrænsen.

Hvis virksomhedspantsætter misligholder pantsætningsaftalen, kan virksomhedspanthaver "tiltræde sit pant", dvs. søge sig fyldestgjort i pantet. Dette kan afhængig af pantets karakter bl.a. ske efter reglerne i retsplejelovens § 538 a, eller ved udlæg i pantet, hvis der foreligger et tvangsfuldbyrdesgrundlag. Virksomhedspanthaver kan endvidere tiltræde pantet ved f.eks. at hindre panthaver i at råde over summer, der indbetales på pantsatte fordringer på pantsætterens egen konto, eller ved at meddele pantsætteren, at denne ikke længere har panthaverens samtykke til at sælge sit varelager ifølge regelmæssig drift, jf. Folketingstidende 2004-05, 2. samling, Tillæg A, side 7399. Retsvirkningen af, at virksomhedspanthaver har tiltrådt pantet, er navnlig, at virksomhedspanthaver, i det omfang denne har opnået fyldestgørelse, dermed har anvendt pantebrevets sikkerhedsmæssige ramme. Forslaget fra **Danske Advokater** om at indføre regler om objektive tiltrædelseskriterier (flagningsregel) er som nævnt ovenfor under pkt. 2.5 navnlig begrundet med, at det vil kunne hindre en virksomhedspanthaver i at spekulere i en tiltrædelse af sit virksomhedspant. En flagningsregel vil imidlertid principielt betyde, at den virksomhedspanthaver der ikke "flager", ikke anses for at have tiltrådt pantet, uanset om den på-



gældende faktisk har tiltrådt. Da der endvidere som udgangspunkt ikke vil være et egentligt incitament for virksomhedspanthaver til flagning, idet aktiverne ved flagning fragår i pantebrevets sikkerhedsmæssige ramme, er det Justitsministeriets vurdering, at en flagningsregel ikke vil være egnet til at forhindre den spekulative virksomhedspanthaver i at misbruge reglerne. Endvidere vil panthaver som nævnt i praksis kunne tiltræde pantet på en række forskellige måder, og spørgsmålet om, hvornår panthaver har tiltrådt sit pant, synes ikke umiddelbart egnet til at blive reguleret i en udtømmende lovtekst. På denne baggrund finder Justitsministeriet ikke grundlag for at overveje at indføre regler om objektive tiltrædelseskriterier.

Der er i dag ikke særlige regler om autoritativ vurdering eller krav til afhændelsesmåden, når aktiver afhændes forud for en rekonstruktionsbehandling eller konkurs. Konkurslovens omstødelsesregler er imidlertid bl.a. møntet på, at der i tilfælde af rekonstruktionsbehandling eller konkurs kan ske omstødelse af forrykkende dispositioner, som måtte være foretaget en vis kortere tid før frisdagen. Sådanne forrykkende dispositioner kan f.eks. bestå i afhændelse af skyldnerens aktiver til underpris. Det er Justitsministeriets opfattelse, at det vil være meget vidtgående at indføre en generel pligt til autoritativ vurdering eller særlig afhændelsesmåde for salg af aktiver i perioden, *før* der er indledt konkurs eller rekonstruktionsbehandling, bl.a. fordi en sådan regel i givet fald også vil ramme den solvente virksomheds salg af aktiver. Dødsboskiftelovens regler om vurdering af aktiver – som **Danske Advokater** bl.a. henviser til i sit høringssvar – gælder da heller ikke for salg inter vivos, dvs. i levende live. For så vidt angår forslaget fra **Danske Advokater** om en regel om omvendt bevisbyrde for virksomhedspanthaver, er det Justitsministeriets opfattelse, at en sådan regel i praksis formentlig i vidt omfang ville fungere på samme måde som en omstødelsesregel, og spørgsmålet herom bør derfor i givet fald overvejes i sammenhæng med mere generelle overvejelser vedrørende konkurslovens omstødelsesregler. Justitsministeriet finder således ikke grundlag for at overveje dette spørgsmål særskilt i forbindelse med overvejelser om eventuelle ændringer af reglerne om virksomhedspant.

Efter de gældende regler kan fordringer ikke udskilles af et virksomhedspant ifølge regelmæssig drift. Et bærende hensyn bag ordningen om udskillelse ifølge regelmæssig drift er, at pantsætningen efter virksomhedspanteordningen ikke skal være til hinder for, at virksomheden kan fortsætte den almindelige drift. Heri ligger bl.a., at udskillelse ifølge regelmæssig drift som udgangspunkt indebærer, at udskillelsen af aktiver modsvares af, at pantsætteren anskaffer nye aktiver, der gribes af panteretten, i den ud-

strækning det er nødvendigt for at holde virksomheden i regelmæssig drift, jf. betænkningen side 142. Virksomhedens udestående fordringer hidrørende fra salg af varer og tjenesteydelser udgør hverken anlægs- eller omsætningsaktiver, men derimod virksomhedens indtjening ved selve driften. En udskillelse af en udestående fordring vil således ikke modsvares af en ny fordring, der gribes af panteretten, men er reelt udtryk for, at den samme fordring pantsættes (eller sælges) flere gange. Det kan efter Justitsministeriets opfattelse ikke anses som regelmæssig drift at pantsætte den samme fordring flere gange eller at sælge en allerede pantsat fordring til anden side. Justitsministeriet finder på denne baggrund ikke grundlag for at overveje at indføre en regel om udskillelse af fordringer ifølge regelmæssig drift.

Efter de gældende ulovbestemte regler om konsignation er det bl.a. en betingelse for at anerkende et ejendomsforbehold, at afregning sker i takt med videresalget, og at der føres kontrol hermed. Efter Justitsministeriets opfattelse er disse krav med til at sikre en rimelig afvejning af hensynene til de involverede interesser, og de ulovbestemte regler om konsignation har efter Justitsministeriets opfattelse en hensigtsmæssig udformning. En regel, hvorefter et ejendomsforbehold i varer bestemt til videresalg skal kunne opretholdes bl.a. i forhold til køberen og dennes kreditorer, selv om kravene til afregning og kontrol ikke er opfyldt, ville i realiteten have karakter af en form for utinglyst virksomhedspant. Justitsministeriet finder på denne baggrund ikke grundlag for at overveje ændringer af reglerne om konsignation.

**Finans og Leasing** har foreslået, at aktiver først skal omfattes af et tinglyst virksomhedspant, når de er leveret til virksomheden, og ikke allerede fra aftaleindgåelsen (erhvervelsestidspunktet). Efter Justitsministeriets opfattelse er det imidlertid tilstrækkeligt, at man som virksomhedspantsætter har mulighed for med prioritet forud for et tinglyst virksomhedspant at underpantsætte aktiver til anden side eller indgå købsaftaler med ejendomsforbehold ved senest samtidig med aftaleindgåelsen at tinglyse underpant i individualiseret løsøre, tinglyse ejendomsforbehold i et motorkøretøj eller indgå aftale om ejendomsforbehold i andet løsøre. Spørgsmålet om prioritetsstillingen mellem et individualiseret underpant eller gyldigt ejendomsforbehold på den ene side og virksomhedspanthaver på den anden side er nærmere omtalt i forarbejderne til tinglysningslovens § 47 c, stk. 2, 1. pkt., jf. Folketingstidende 2004-05, 2. samling, Tillæg A, side 7400. For så vidt angår ejendomsforbehold i løsøre (bortset fra motorkøretøjer) fremgår det, at en virksomhedspanthaver skal respektere sælgers rettigheder i løsøret,

hvis der er taget et gyldigt ejendomsforbehold i forbindelse med købets indgåelse. For så vidt angår tinglyst underpant i individuelt løsøre og tinglyst ejendomsforbehold i motorkøretøjer fremgår det, at hvis et underpant i individualiseret løsøre eller et ejendomsforbehold i et motorkøretøj tinglyses senest samtidig med pantsætterens erhvervelse af aktivet, skal virksomhedspanthaver respektere den individuelle pantsætning henholdsvis ejendomsforbeholdet. Justitsministeriet er opmærksom på, at der i dele af den retsvidenskabelige litteratur er blevet rejst spørgsmål om rigtigheden af denne beskrivelse af prioritetsstillingen mellem en virksomhedspanthaver og en panthaver med tinglyst underpant i individuelt løsøre henholdsvis en ejendomsforbeholdssælger. Justitsministeriet vil på denne baggrund overveje, om der i forbindelse med eventuelle andre ændringer af reglerne om virksomhedspant (jf. nedenfor) kan være anledning til at præcisere, at retsstillingen er som beskrevet i lovens forarbejder.

En negativklæring er en erklæring om, at ejeren ikke uden en bestemt persons samtykke kan foretage pantsætning. Efter de gældende regler kan en negativklæring tinglyses i personbogen og tingbogen, men ikke i bilbogen (eller andelsboligbogen). Efter Justitsministeriets opfattelse er dette en naturlig konsekvens af, at bilbogen (og andelsboligbogen) i modsætning til personbogen ikke angår en bestemt person (ejer). Endvidere indeholder bilbogen (og andelsboligbogen) ikke tingsretligt bindende oplysninger om, hvem der er ejer af den pågældende bil (henholdsvis andelsbolig), sådan som tingbogen gør i relation til fast ejendom. Indførelse af muligheden for at tinglyse negativklæringer i bilbogen ville derfor efter Justitsministeriets opfattelse rejse spørgsmål i forhold til bilbogens grundlæggende indretning og ville derfor nødvendigvis forudsætte mere generelle overvejelser om bilbogens funktionsmåde og indretning. Justitsministeriet finder således ikke grundlag for at overveje dette spørgsmål særskilt i forbindelse med overvejelser om eventuelle ændringer af reglerne om virksomhedspant.

Angående forslaget om, at der skal kunne gives virksomhedspant i skyldnerens beholdning af biler af et bestemt mærke, bemærkes, at det allerede i dag er muligt i et virksomhedspantebrev som individuelt vilkår at angive, at virksomhedspantet kun omfatter en delmængde af en af kategorierne i tinglysningslovens § 47 c, stk. 3, eksempelvis kun motorkøretøjer af et bestemt mærke. Et sådant individuelt vilkår kan også tinglyses og vil i givet fald fremgå af personbogen, hvilket ifølge oplysninger fra Tinglysningsretten også forekommer i praksis. En anmeldelse til tinglysning af et virksomhedspantebrev med et sådant individuelt vilkår kan dog ikke behandles

automatisk, men udtages i givet fald til manuel behandling, og eventuelle fremtidige tinglysninger vedrørende den pågældende virksomhed bliver i givet fald også udtaget til manuel behandling.

For så vidt angår forslaget om at kunne søge i personbogen alene ved brug af en enkeltmandsvirksomheds CVR-nr., bemærkes, at dette spørgsmål i øjeblikket overvejes i Domstolsstyrelsen.

Med hensyn til forslaget om at udvide virksomhedspanteordningen til også at omfatte motorkøretøjer mv., der er eller har været indregistreret, bemærkes, at en sådan udvidelse – som også anført i lovens forarbejder – rejser spørgsmål om forholdet til tinglysning i bilbogen. Justitsministeriet finder på denne baggrund, at spørgsmålet om at udvide virksomhedspanteordningen til også at omfatte motorkøretøjer mv., der er eller har været indregistreret, bør overvejes nærmere, før der tages stilling til et eventuelt lovgivningsinitiativ herom.

Endelig er der blevet stillet forslag om at ophæve forbuddet mod at overdrage skadesløsbreve og om, at brugen af skadesløsbreve i forbindelse med virksomhedspant i det hele taget afløses af ejerpantebreve. Justitsministeriet er enig i, at den primære begrundelse for ikke at tillade ejerpantebreve i forbindelse med virksomhedspant efter digitaliseringen af tinglysningssystemet ikke længere er til stede. Justitsministeriet bemærker samtidig, at skadesløsbreve i alt væsentligt giver samme panteretlige muligheder som ejerpantebreve, men at der eventuelt kan være tinglysningsafgiftsmæssige forskelle. Justitsministeriet finder på denne baggrund, at spørgsmålet om at give mulighed for at anvende ejerpantebreve i forbindelse med virksomhedspant bør overvejes nærmere, før der tages stilling til et eventuelt lovgivningsinitiativ herom.

#### **4. Konklusion**

På baggrund af de afgivne høringssvar og foreliggende oplysninger i øvrigt finder Justitsministeriet, at der nu er grundlag for at antage, at indførelsen af virksomhedspant grundlæggende har haft de forventede virkninger for de almindelige kreditorer og for virksomhedernes finansieringsmuligheder, men at ordningen har fået en mindre udbredelse end forventet. Det bemærkes samtidig, at der ikke blandt de modtagne høringssvar er fremsat ønske om at ophæve ordningen.

Som anført ovenfor under pkt. 3.2 er der således visse indikationer på, at indførelsen af virksomhedspant – som forventet – har medført en lavere dividende til de almindelige kreditorer.

Endvidere må det på baggrund af det, der er anført ovenfor under pkt. 3.3, antages, at virksomhedspanteordningen har haft en vis positiv virkning for de erhvervsdrivendes finansieringsmuligheder, uden at det dog er muligt nærmere at kvantificere denne. Justitsministeriet bemærker i den forbindelse også, at der siden loven trådte i kraft den 1. januar 2006 som følge af finanskrisen i almindelighed er sket et markant skifte i finansieringsmulighederne for virksomheder, herunder i det lånemarked, hvor de små og mellemstore virksomheder agerer.

Det er Justitsministeriets samlede vurdering, at der på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke er grundlag for at foretage mere vidtgående ændringer af reglerne om virksomhedspant. Samtidig er det som anført ovenfor under pkt. 3.4 Justitsministeriets opfattelse, at de erfaringer, som fremgår af de modtagne høringsvar, herunder forslag til ændring af virksomhedspanteordningen, giver anledning til at overveje visse spørgsmål, der eventuelt vil kunne danne grundlag for en justering af reglerne om virksomhedspant.

Justitsministeriet vil således overveje spørgsmålet om at udvide virksomhedspanteordningen til også at omfatte motorkøretøjer mv., der er eller har været indregistreret, samt forslaget om at give mulighed for at anvende ejerpantebreve i forbindelse med virksomhedspant. Justitsministeriet vil i den forbindelse endvidere overveje, om der i forbindelse med et eventuelt lovgivningsinitiativ i givet fald kan være anledning til at præcisere prioritetsstillingen mellem et individualiseret underpant eller gyldigt ejendomsforbehold på den ene side og virksomhedspanthaver på den anden side.

Justitsministeriet vil inden udgangen af 2012 orientere Folketingets Retsudvalg om resultatet af overvejelserne.